Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Koro Otaño Tovar

Alegia, Gipuzkoa (1933)

Aurkibidea

Biografia

Alegiako kale etxe batean jaio zen. Gurasoak Alegian jaioak zituen, amaren aldeko aitona-amonak, kanpotik lanera etorriak. Lau anai-arrebetan zaharrena. Haurtzaro gogorra izan zuen, aita-amak etxetik kanpo lan egiten zutenez, berari egokitu baitzitzaion senide gazteagoez arduratzea. 14 urte bete bezain pronto, Alegiako papertegian hasi zen lanean, amaren lantokian; aitak ere bertan egin zuen lan, guda zibilean borrokatzeagatik bota eta Legorretako papertegira alde egin behar izan zuen arte.

Zintak

ALE-007

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Pildain Larrañaga, Itziar
- **Data**: 2014-09-23
- **Iraupena**: 50 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Lizeaga, Irati

Pasarteak

1. Jaio zen etxean bizi

- **Erref**: ALE-007/002
- **Iraupena**: 0:01:49. **Hasi**: 00:03:10. **Bukatu**: 00:04:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Gaixotasunak

Laburpena:
Alegiako kaleko etxe batean jaio zen Koro, eta ondoren senarrarekin bertara joan zen bizitzera. Izebarekin bizi izan zen urte askoan. Amak minbizia izan zuen.

2. Umetatik ama gaixorik ezagutu

- **Erref**: ALE-007/003
- **Iraupena**: 0:01:42. **Hasi**: 00:04:59. **Bukatu**: 00:06:41

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Gaixotasunak

Laburpena:
Koro umea zenean, gurasoek ez zuten inoiz eztabaidarik egiten. Haurtzaro tristea izan omen zuen, gaixorik ezagutu baitzuen ama beti.

3. Alegia herri alaia

- **Erref**: ALE-007/004
- **Iraupena**: 0:00:39. **Hasi**: 00:06:41. **Bukatu**: 00:07:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa

Laburpena:
Oso herri alaia zen Alegia. Gaur egungo herritik ezberdina. Giro handia zegoen kalean.

4. Manuel Perratzailea

- **Erref**: ALE-007/005
- **Iraupena**: 0:00:55. **Hasi**: 00:07:20. **Bukatu**: 00:08:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak

Laburpena:
Uhartekoa bazen ere, Alegiako baserri abtean bizi zen Manuel Perratzailea. Tailer bat zuen herrina.

5. Alegiako jaiak

- **Erref**: ALE-007/006
- **Iraupena**: 0:02:28. **Hasi**: 00:08:15. **Bukatu**: 00:10:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Lanbideak » Artistak

Laburpena:
Uztailak 26an dira jaiak herrian. Kalez betetzen zen garai batean herria. "Los Alegres" eta "Tarragona" joaten ziren musika jartzera. Zezenketak ere egon ohi ziren.

6. Soinekoa oparitu ziotenekoa

- **Erref**: ALE-007/008

- **Iraupena**: 0:02:25. **Hasi**: 00:10:52. **Bukatu**: 00:13:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Soineko bat oparitu zioten umetan. Festetarako jantzirik onenak jartzen zituzten.

7. Arropa garbitzea

- **Erref**: ALE-007/009
- **Iraupena**: 0:02:21. **Hasi**: 00:13:17. **Bukatu**: 00:15:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:
Arropa garbitzeko palankana handi bat erabiltzen zuten. Uretan izaten zuten arropa egun batez. Korok egiten zuen lixiba beti. Arropa jotzera, aldiz, lavaderora joaten ziren. Amak egiten zuen xaboia etxean, gantzaz. Gantza urtuta egiten zuen.

8. Hankeki zakuak garbitu

- **Erref**: ALE-007/010
- **Iraupena**: 0:02:02. **Hasi**: 00:15:38. **Bukatu**: 00:17:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:
Lavaderoan hark zituen putzurik onenak. Emakume ona omen zen. Zakuak nola garbitzen zituzten.

9. Nahiago lana eskola baino

- **Erref**: ALE-007/011
- **Iraupena**: 0:01:46. **Hasi**: 00:17:40. **Bukatu**: 00:19:26
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Eskolarako txarra omen zen, nahiago zuen lana egin. Berrogei bat lagun ziren gela berean.

10. Eskolari beldurra

- **Erref**: ALE-007/012
- **Iraupena**: 0:01:33. **Hasi**: 00:19:26. **Bukatu**: 00:20:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Gela ilunera sartu zuten behin zigor moduan. Eguerdira arte ez zioten ateratzen uzten. Caton liburua erabiltzen zuten, baina Korok ez zuen batere atsegin.

11. Eskolan zigor gogorrak

- **Erref**: ALE-007/014
- **Iraupena**: 0:00:56. **Hasi**: 00:22:57. **Bukatu**: 00:23:53
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Zigorrak gogorrak izaten ziren eskolan. Erregelaz jotzen zituzten maiz.

12. Paper-fabrikan barrezka

- **Erref**: ALE-007/016
- **Iraupena**: 0:02:24. **Hasi**: 00:24:02. **Bukatu**: 00:26:26
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Papergintza

Laburpena:
Fabrikan ere bihurrikeriarik ez zen falta. Alaitasuna zen han, gustura egoten ziren. Ama sukaldaria zen fabrikan. Jakiak. Astean behin bainua ere izaten zuten langileek.

13. Paper-fabrikaren egitura

- **Erref**: ALE-007/018
- **Iraupena**: 0:01:31. **Hasi**: 00:26:55. **Bukatu**: 00:28:26
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Papergintza

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak

Laburpena:
Paper-fabrika nolakoa zen eta nola antolatzen ziren.

14. Hamar duro asteko fabrikan

- **Erref**: ALE-007/019
- **Iraupena**: 0:01:56. **Hasi**: 00:28:26. **Bukatu**: 00:30:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Papergintza
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak

Laburpena:
Hamalau urterekin hasi zen paper-fabrikan lanean. Ama izugarri poztu zen, baina Korok ile-apaintzailea izan nahi zuen.

15. Umeak zaindu meriendaren truke

- **Erref**: ALE-007/021
- **Iraupena**: 0:00:48. **Hasi**: 00:30:32. **Bukatu**: 00:31:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak

Laburpena:
Paper-fabrikan lanean hasi zen hamalau urterekin, baina lehenago umeak zaintzen ere aritu zen Koro.

16. Lana ezkontzeko utzi

- **Erref**: ALE-007/023
- **Iraupena**: 0:02:27. **Hasi**: 00:31:48. **Bukatu**: 00:34:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak
- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:
Lana ezkontzeko utzi zuen. Ondoren, seme-alabak handitutakoan, etxe batera joan zen lanera, Josetxo Urianerera.

17. Aberatsen etxeak eta bizimodua

- **Erref**: ALE-007/025
- **Iraupena**: 0:01:25. **Hasi**: 00:34:20. **Bukatu**: 00:35:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Neskameak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana

Laburpena:
Zerbitzari, zaintzaile etab. egondako etxeen ingurukoak.

18. Nobiotan hamasei urterekin

- **Erref**: ALE-007/028
- **Iraupena**: 0:01:25. **Hasi**: 00:38:50. **Bukatu**: 00:40:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:
Hamasei-hemezortzi urterekin hasten ziren mutil kontuekin. Lanetik ateratakoan mutilarekin joateko zuen denbora oso kontrolaturik zuen familiagatik.

19. Zaldi-haragia

- **Erref**: ALE-007/030
- **Iraupena**: 0:00:26. **Hasi**: 00:40:39. **Bukatu**: 00:41:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Tolosan zaldien haragia erosten zuten. Merkeagoa zen hau.

20. Ezkondu aurretik haurdun gelditzea gaizki ikusirik

- **Erref**: ALE-007/032
- **Iraupena**: 0:00:40. **Hasi**: 00:41:14. **Bukatu**: 00:41:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Papergintza
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak

Laburpena:
Hogeita bat urterekin ezkondu zen. Ezkondu eta bederatzi hilabetera izan zuen umea. Haurdun gelditzeari erresetu handia zioten.

21. Lehenengo haurrarekin medikurik ez

- **Erref**: ALE-007/034
- **Iraupena**: 0:01:14. **Hasi**: 00:44:31. **Bukatu**: 00:45:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuak eta sasimedikuak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Papergintza
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak

Laburpena:
Lehenengo haurrarekin ez zen medikura joan. Bigarrenarekin, ordea, bai, alderantziz baitzetorren umea.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-10-31

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com